

OBSAH

PŘEDMLUVA	4
ÚVOD DO STUDIA PSYCHOLOGIE	5
1. ČLOVĚK OSOBNOSTÍ	11
1.1 Vymezení termínu osobnost v psychologii	11
1.2 Vývoj (geneze) osobnosti	11
2. JAKÝ ČLOVĚK JE	15
2.1 Povaha citů – temperament	15
2.2 Základní vlastnosti citů	17
2.3 Citové kvality	19
3. CO ČLOVĚK MŮŽE	25
3.1 Utváření schopností člověka – inteligence	25
3.2 Nabývání vědomostí a dovedností - učení	31
4. CO ČLOVĚK CHCE	35
4.1 Motivace chování	35
4.2 Obsah motivačního procesu: potřeby, zájmy, postoje, hodnoty	37
5. PSYCHOLOGIE DUŠEVNÍHO VÝVOJE	43
5.1 Podmínky duševního vývoje	43
5.2 Zákony vývojových změn	45
5.3 Periodizace duševního vývoje	47
6. DUŠEVNÍ VÝVOJ V OBDOBÍ DĚTSTVÍ	53
6.1 Období prenatální, novorozenecké a kojenecké	53
6.2 Batole	58
6.3 Předškolní věk	62
6.4 Mladší školák	65
7. DUŠEVNÍ VÝVOJ V OBDOBÍ DOSPÍVÁNÍ	71
7.1 Prepuberta	71
7.2 Puberta	73
7.3 Adolescence	77
8. DUŠEVNÍ ZMĚNY V DOSPĚLOSTI	82
8.1 Mladá dospělost (20 – 30 let)	82
8.2 Střední dospělost (30-45 let)	85
8.3 Starší dospělost (45-60 let)	87
9. DUŠEVNÍ ŽIVOT VE STÁŘÍ	90
9.1 Rané stáří (60 – 75 let)	91
9.2 Pravé stáří (období po 75. roce života)	95
10. ZDRAVOTNICKÁ PSYCHOLOGIE	96
10.1. Vymezení pojmu	96

11. ZDRAVÍ A NEMOC	99
11.1. Zdraví	99
11.2. Nemoc	100
12. PSYCHOLOGICKÁ PROBLEMATIKA NEMOCNÉHO	103
12.1. Postoj k nemoci	103
12.2. Omezení životních potřeb	106
12.3. Omezení soukromí	109
12.4. Osobnostní vlastnosti nemocného	111
12.5. Změny v prožívání a chování během nemoci	113
12.6. Členění nemocných podle druhu onemocnění	115
12.7. Méněcennost	116
12.8. Psychologie ambulantně léčeného a hospitalizovaného nemocného	117
12.9. Sdělení diagnózy	118
13. PSYCHOLOGICKÁ PROBLEMATIKA NEMOCI	120
13.1. Postoj zdravotníka a nemocného k nemoci	120
13.2. Autoplastický obraz nemoci	121
13.3. Ambivalentní prožívání nemoci	122
13.4. Prožívání nemoci v čase	123
13.5. Vztahy mezi tělesnou a duševní stránkou nemoci	123
14. BOLEST, STRACH A ÚZKOST V NEMOCI	127
14.1. Bolest a reakce nemocného	127
14.2. Prožitky strachu a úzkosti	132
15. NEMOC JAKO SVÍZELNÁ ŽIVOTNÍ SITUACE	137
15.1. Svízelná situace	137
15.2. Reakce na svízelnou situaci	140
15.3. Zvládání nemoci a těžkých životních situací	143
16. ZDRAVOTNÍK A NEMOCNÝ	146
16.1. Osobnost zdravotníka	146
16.2. Vztah mezi zdravotníkem a nemocným	147
16.3. Úroveň chování zdravotníků k nemocným	153
16.4. Vztahy mezi nemocným, rodinou a zdravotníky	155
16.5. Iatropatogenie	156
16.6. Hospitalismus a nemocný	158
17. DOROZUMÍVÁNÍ SE MEZI ZDRAVOTNÍKEM A NEMOCNÝM	161
17.1. Pozorování ve zdravotnictví	161
17.2. Komunikace ve zdravotnictví	165
17.3. Rozhovor a jeho význam ve zdravotnictví	170
18. PSYCHOLOGICKÉ PROBLÉMY NEMOCNÝCH PODLE DRUHU NEMOCI	178
18.1. Uplatnění psychologie v chirurgii a ortopedii	178
18.2. Uplatnění psychologie ve vnitřním lékařství	179
18.3. Uplatnění psychologie v dětském lékařství	180
18.4. Uplatnění psychologie v ženském lékařství	181
18.5. Uplatnění psychologie u nemocných s mentálním, smyslovým a tělesným defektem	182

18.6. Uplatnění psychologie u starších nemocných, nevléčitelně nemocných a umírajících	183
ZÁVĚR	185
LITERATURA K DALŠÍMU STUDIU	186